

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Institutt for lingvistiske og nordiske studium
Universitetet i Oslo
Postboks 1102 Blindern
0317 Oslo
tlf. 22 85 40 27
faks 22 85 43 81
e-post: terje.larsen@iln.uio.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV 18.MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 7

Klagesak: 5/2010 Aune, Harstad kommune, Troms

Klager: Aun og Elgsnes Utviklingslag, Trondenes bondelag, Harstad og omland
Mållag, Lars Børge H. Myklevold, Hilmar Iversen

Navnetype: grendenavn

Vedtaksorgan: Harstad kommune

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

De andre medlemmene: Arne Madland, Oddlaug Walaker,
Inge Særheim, Tom Schmidt

19.11.1999 vedtok klagenemnda skrivemåten av grendenavnet *Aun*, bruksnavna *Inner-Aun*, *Med-Aun* og *Ytter-Aun* og ei rekke naturnavn som inneholder dette navneleddet. Etter søknad fra Aune grendelag vedtok Formannskapet i Harstad kommune å behandle navnet som grendenavn på nytt. 29.10.2009 vedtok kommunestyret skrivemåten *Aune* for grendenavnet. I forkant av vedtaket ble det avholdt en folkeavstemning, der 8 stemte for skrivemåten *Aun*, 50 for *Aune*. Kommunestyrets vedtak om skrivemåten *Aune* er påklaget av Lars Børge H. Myklevold, Hilmar Iversen, Aun og Elgsnes Utviklingslag, Trondenes bondelag og Harstad og omland Mållag. Klagerne ønsker skrivemåten *Aun*.

Kommunen vedtok samtidig å tilrå overfor Kartverket at skrivemåten *Aun*- i sekundærnavna beholdes. Når det gjelder bruksnavna *Inner-Aun*, *Med-Aun* og *Ytter-Aun*, sier kommunen ingenting. Sammenhengen mellom primærnavn og sekundærnavn blir imidlertid tatt opp av en av klagerne.

Nemndas vurderinger

Ved fastsettelse av skrivemåten skal utgangspunktet være den nedarvede lokale uttalen, samtidig som en skal følge gjeldende rettskrivningsprinsipper, jf. lovens § 4 første ledd. I denne saken finner Klagenemnda det dokumentert at den nedarvede lokale uttalen av det aktuelle navnet er /*aun*/, og at denne uttalen fortsatt er den mest utbredte på stedet, jf.

navnekonsulentenes endelige tilråding datert 12.09.2009, der de viser til dokumentasjon som underbygger dette. Som navnekonsulentene peker på, er folkeavstemning ikke en del av saksgangen ved navnesaker etter lov om stadnamn.

Nemnda kan ikke se at det er kommet nye opplysninger i denne saken som endrer det faktiske vurderingsgrunnlaget. Den vil også legge til at det ikke ligger noe i forslaget til endringer i stedsnavnloven etter Innst. S. nr. 124 (2008–2009) som berører dette navnet.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Aun**

Oslo 22.11.2010

Marit Halvorsen
leder i klagenemnda

Terje Larsen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Institutt for lingvistiske og nordiske studium
Universitetet i Oslo
Postboks 1102 Blindern
0317 Oslo
tlf. 22 85 40 27
faks 22 85 43 81
e-post: terje.larsen@iln.uio.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Klagesak: 1/2010 Flotane, Fjell kommune, Hordaland

Klager: Statens kartverk

Namn: *Flotane* eller *Flåtane*

Namnetype: vegnamn

Det påklaga vedtaket er gjort av: Fjell kommune, jf. § 5 andre ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Dei andre medlemmene: Arne Madland, Oddlaug Walaker, Inge Særheim,
Tom Schmidt

Statens kartverk har klaga på vedtaket som Fjell kommune har gjort om skrivemåten av adressenamnet *Flåtane* og ønskjer *Flotane* i staden. Ifølgje saksdokumenta frå kommunen fører den aktuelle adresseparsellen ”til og over stad der ordet *Flåta* er i bruk - eit etablert gamalt namn som det er viktig å halde i hevd”.

Kartverket viser på si side til § 4 i lov om stadnamn, det det heiter at ein ved fastsetjing av skrivemåten skal ta utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen, og at skrivemåten skal følgje gjeldande rettskrivingsprinsipp.

Nemndas vurdering

Namnet kjem av ei *flòt* ’flat mark, flate’, og den tradisjonelle lokale uttalen av dette ordet er med lang open *o* (*å*-lyd). Namnekonsulentanes tilråding var *Flota*. Etter § 3 andre ledd i forskriftene skal namn som inneheld allment kjende ord eller namneledd, som hovudregel rette seg etter gjeldande rettskriving. Ordet er normert til *flot* i nynorsk og *flott* i bokmål. Etter

hovudreglane i stadnamnlova, skal namnet derfor skrivast *Flota* eller *Flotane*, slik kartverket peiker på.

Regelverket opnar for at ein ”når særlege grunnar talar for det kan velje regionale samleformer eller reine dialektformer”, jf. forskr. § 3 første ledd andre punktum.

Saka kan sjåast i samanheng med eit tidlegare vedtak i klagenemnda knytt til det same namneleddet. I klagesak 13/2002 gjorde nemnda vedtak om skrivemåten *Flåda* for eit bruksnamn i Hå kommune i Rogaland. I denne saka hadde Statens kartverk vedtatt *Flota*, medan kommunen som hadde klaga ønskte *Flåda*. I si tilråding uttala namnekonsulentane at appellativet *flot* med tradisjonelle uttalevariantar som /flåt/ og /flåd/ ser ut til å vere lite brukt i norsk språk i dag, og at dette ”i ei viss grad [talar] for at regelen om tilpassing til dei gjeldande rettskrivingsprinsippa ikkje bør praktiserast for ”hardhendt” i ei sak som denne”. Sjølv om dei prinsipalt gjekk inn for skrivemåten *Flota*, støtta namnekonsulentane subsidiært skrivemåten *Flåta*, altså med *å* i førstestavinga. Nemnda vedtok skrivemåten *Flåda*, og la i si vurdering vekt på at ein med denne skrivemåten unngår å assosiere namnet med ordet *flod* ’stor elv’.

Ordet *flot* er oppslagsord i Nynorskordboka, og etter regelverket må det seiast å vere allment kjend. Nemnda uttrykkjer likevel tvil om i kor stor grad appellativet med ei tradisjonell uttaleform /flåt/ er i dag. Fordi mange av dei som les namnet på kart og skilt ikkje ser samanhengen med ordet *flot*, som tradisjonelt har ein uttale med open *o*, er det sannsynleg at ein skrivemåte *Flotane* med *o* kan føre til at namnet blir uttala /flotane/ med trong *o*. I vurderinga av om dette kan reknast som særlege grunnar til å gjere unntak frå hovudregelen, er nemnda delt. Fleirtalet, Marit Halvorsen, Arne Madland, Oddlaug Walaker og Tom Schmidt, går inn for skrivemåten *Flåtane*. Dei legg særleg vekt på at skrivemåten *Flåtane* best vil ta vare på den nedervde lokale uttalen, og viser dessutan til nemndas vedtak i saka frå Hå kommune.

Eitt medlem, Inge Særheim, meiner at det i denne saka ikkje fins særlege grunnar til å gjere unntak frå hovudregelen om at allment kjende ord skal rette seg etter gjeldande rettskriving. Han går derfor inn for skrivemåten *Flotane*, som han meiner er mest i samsvar med regelverket.

Nemnda gjorde vedtak i samsvar med fleirtalssynet.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Som skrivemåte blir fastsett: ***Flåtane***

Oslo 22.11.2010

Marit Halvorsen

Terje Larsen

leiar i klagenemnda

sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Institutt for lingvistiske og nordiske studium
Universitetet i Oslo
Postboks 1102 Blindern
0317 Oslo
tlf. 22 85 40 27
faks 22 85 43 81
e-post: terje.larsen@iln.uio.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV OM ENDRINGAR I LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak: 4/2010 Straum. Klage på avslag om gjenopptaking av navnesak i Hitra kommune, Sør-Trøndelag

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

De andre medlemmene: Arne Madland, Oddlaug Walaker, Inge Særheim,
Tom Schmidt

Klagenemnda stadfesta 13.12.2007 Kartverkets vedtak om skrivemåten *Straum* for navnet på gnr. 32 i Hitra kommune og skrivemåten *Straumfjorden* for navnet på fjordarmen som stikker fram mot gården. Vedtakene var påklaget av eierne og Hitra kommune.

Etter at vedtakene var kunngjort, henvendte Roar Strøm seg til Klagenemnda for å be om ny vurdering. Klagenemnda viste til § 7 i lov om stadnamn, og ba han henvende seg til Kartverket som vedtaksorgan ved førstegangsbehandlingen. Kartverket avsto søknaden om gjenopptaking, og viste til at Roar Strøm etter § 5 bokstav a til d i loven ikke hadde rett til å reise navnesak. Kartverket fant heller ikke at det var kommet fram opplysninger som ikke var kjent tidligere, og som var av vesentlig betydning for saken.

Avslaget om gjenopptaking er påklaget til Klagenemnda av Paul Strøm, eier av gnr. 32 bnr. 12. Ifølge klageren har en ved fastsettelsen av skrivemåten *Straum* ikke tatt tilstrekkelig hensyn til skriftradisjonen for *Strøm*. Han viser blant annet til at skrivemåten *Strømfjorden* er brukt i en reiseskildring fra 1804 og legger ved eksempler fra lokalavisa Hitra-Frøya der navnet er skrevet med monoftong. Ifølge han er det "feil å la en skrivemåte som ble innført rundt 1930 grunnet problemer med postgang, bli avgjørende for hvordan navnet på min hjemplass skal skrives".

Nemndas vurderinger

Etter § 7 i revidert lov om stadnamn, som tok til å gjelde 1.8.2006, kan en navnesak gjenopptas hvis det kommer til nye opplysninger. Departementet sier i kap. 8 s. 21 i Ot.prp. nr. 42 (2004-2005) Om lov om endringer i lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn m.m. at

regelen om gjenopptaking er foreslått for å gi en enkel tilgang til ny behandling av ei sak dersom det kommer fram nye opplysninger som vil kunne påvirke vedtaket. Med opplysninger menes alle momenter som en skal ta hensyn til ved fastsetting av skrivemåten. Som eksempler nevnes nye opplysninger om uttale, bruk, alder på navnet, saksbehandlingsfeil eller forholdet mellom navnet i primærfunksjon og navnet i andre funksjoner. Nye regler som endrer det faktiske vurderingsgrunnlaget, er også grunn til gjenopptaking. Forutsetningen er at disse reglene endrer vurderingsgrunnlaget på en slik måte at det er sannsynlig at de nye reglene vil føre til et annet vedtak.

Regelen i § 7 er ikke ment som hjemmel for ny klageadgang. Etter nemndas vurdering bør den derfor praktiseres restriktivt, samtidig som den skal innebære en reell mulighet til å få gjenopptatt saker. Spørsmålet blir da om det i denne saken foreligger nye opplysninger som vil kunne ha betydning for utfallet, eller om det nye regelverket har endra det faktiske vurderingsgrunnlaget for vedtaket. Som nevnt er hovedargumentet til Paul Strøm skriftradisjonen for skrivemåten *Strøm*. Nemnda mener det er tatt tilstrekkelig hensyn til skriftradisjonen med monoftong da saken ble behandlet i Klagenemnda i 2007, og kan ikke se at det foreligger nye opplysninger som vil kunne påvirke vedtaket. Nemnda vedtok at kravet om gjenopptaking blir avslått.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Kravet om gjenopptaking av navnesak *Straum* i Hitra kommune blir avslått.

Oslo 22.11.2010

Marit Halvorsen
leder i Klagenemnda

Klagenemnda for
stedsnavnsaker

Terje Larsen
sekretær

KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Institutt for lingvistiske og nordiske studium
Universitetet i Oslo
Postboks 1102 Blindern
0317 Oslo
tlf. 22 85 40 27
faks 22 85 43 81
e-post: terje.larsen@iln.uio.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Klagesak: 2/2010 Øverbylykkja, Trondheim kommune, Sør-Trøndelag

Navn: *Øverbylykkja* eller *Overbylykkja*

Navnetype: vegnavn

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

De andre medlemmene: Arne Madland, Oddlaug Walaker, Inge Særheim,
Tom Schmidt

Trondheim kommune har vedtatt skrivemåten *Øverbylykkja* for navnet på en veg inn i nytt boligfelt på Byneset. Vedtaket var i samsvar med tilrådinga fra Stedsnavntjenesten i Midt-Norge. Byhistoriekomiteen og kultur-, idrett- og friluftskomiteen i kommunen støtta også vedtaket om *Øverbylykkja*. Trondheim kommune ved formannskapet vedtok å avvise grunneiers klage, og saka blei sendt vidare til Klagenemnda for stedsnavnsaker.

Partenes argumentasjon

Navnekonsulentene viser i si tilråing til at en ved fastsetting av skrivemåten skal ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen som er /øverby/. En uttale /overby/ er også notert, men ifølge navnekonsulentene dreier dette seg om en nyere og skriftpåvirka uttale. I si tilråing viser de til at skriftradisjonen for bruksnavnet *Øverby* er sterk, og at denne skrivemåten også er oppført som godkjent skrivemåte i SSR (Sentralt stedsnavnregister).

Berørt grunneier har klaga på vedtaket og ønsker skrivemåten *Overbylykkja*. Grunneieren mener navnet på eiendommen blir skrevet *Overby*, og viser til et skilt ved riksveien med denne skrivemåten.

Nemndas vurdering

Etter lov om stadnamn har grunneier ikke klagerett når det gjelder skrivemåten av vegnavn, jf. § 10. På bakgrunn av dette vedtok klagenemnda å avvise klaga.

Klagenemnda vil legge til at den eneste godkjente skrivemåten av bruksnavnet i offentlig sammenheng er *Øverby*. Dersom grunneier ønsker å få avklart skrivemåten av bruksnavnet, må han reise ordinær navnesak etter lov om stadnamn.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Klagen avvises.

Oslo 22.11.2010

Marit Halvorsen

leder i klagenemnda

Terje Larsen

sekretær

KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Institutt for lingvistiske og nordiske studium
Universitetet i Oslo
Postboks 1102 Blindern
0317 Oslo
tlf. 22 85 40 27
faks 22 85 43 81
e-post: terje.larsen@iln.uio.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STADNAMNSAKER

Klagesak: 6/2010 Øvramarka, Sandnes kommune, Rogaland

Klager: Sandnes Mållag

Namn: *Øvramarka* eller *Øvramarkå*

Namnetype: vegnamn

Det påklaga vedtaket er gjort av: Sandnes kommune, jf. § 5 andre ledd

Leiar i klagenemnda: Marit Halvorsen

Dei andre medlemmene: Arne Madland, Oddlaug Walaker, Inge Særheim,
Tom Schmidt

Kommunen gjorde 1.3.2010 vedtak om fire nye gatenamn på Sviland i Sandnes kommune. Sandnes Mållag klaga på vedtaket om skrivemåten av det eine namnet, *Øvramarka*, som etter mållagets meiner skal skrivast *Øvramarkå*. I høyringsrunden gjekk også Sviland bydelsutval og Sandnes histore- og ættesogelag inn for skrivemåten *Øvramarkå*, men disse har ikkje klaga på vedtaket. Klaga frå Sandnes Mållag gjeld mangelfull sakshandsaming i samband med vedtaket.

Partanes argumentasjon

Kommunen grunnjev vedtaket om skrivemåten *Øvramarka* ved å vise til hovudreglane i stadnamnlova med tilhøyrande forskrifter. Vedtaket om skrivemåten *Øvramaraka* var i samsvar med namnekonsulentanes tilråding. Kommunen viser også til at ein tidlegare har brukt både *-marka* (fem vegnamn) og *-markå* (to vegnamn) i vegnamn i Sandnes, men at vedtaka om *-markå* er gjort før kommunen blei klar over reglane i lov om stadnamn.

Sandnes Mållag hevder på si side at kommunen ikkje har tatt nok omsyn til kommunens prinsippvedtak om *a/å*-endingar, vedtatt av Utval for kultur og oppvekts 16.3.2009. Vedtaket lyder slik:

1. Som hovedregel skal en ved bruk av hunkjønnsord i bestemt form i stedsnavn benytte a-ending i henhold til Lov om stadnamn, Sandnes kommunes tidligere normeringspraksis og brev fra Kultur- og kirkedepartementet (av 03.10.07)
2. Utvalg for kultur og oppvekts kan, når særlege grunner talar for det, fastsette endingen -å. Utvalget vil i sin vurdering legge vekt på lokale navnetradisjonar og forhold.
3. Dagens praksis, der utvalget legger betydelig vekt på bydelsutvalgenes anbefalinger i navnesaker i kommunen videreføres.

Mållaget peiker på at kommunen etter dette pliktar å legge ”betydelig” vekt på bydelsutvalets haldning og innstilling i namnesaker. Etersom bydelsutvalet i høyringsrunden gjekk inn for *Øvramarkå* med *å*-ending, skulle administrasjonen etter mållagets syn i staden for å vise til hovudreglane i stadnamnlova, brukt unntaksregelen i forskriftenes § 3 andre ledd, der det står at ein kan velje ”regionale samleformer eller reine dialektformer når særlege grunnar talar for det”.

Nemndas vurdering

Etter lov om stadnamn skal ein ved fastsetjing av skrivemåten ta utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen, samtidig som ein skal følgje gjeldande rettskrivingsprinsipp, jf. § 4 første ledd. Når særlege grunnar talar for det, kan det likevel veljast regionale samleformer eller reine dialektformer, jf. forskriftenes § 3 første ledd. ”Namn som inneheld allment kjende ord eller namneledd, skal som hovudregel rette seg etter gjeldande rettskriving”, jf. forskriftenes § 3 andre ledd. I kommentarane til forskriftene står det mellom anna i punkt 1 a) iii at hokjønnsord som hovudregel får endinga *-a* i bestemt form eintal med nokre konkrete unntak. Klagenemnda har i samband med liknande saker, mellom anna frå Hå kommune, gjort vedtak om *a*-ending i bestemt form eintal i hokjønnsord, sjølv om uttala og det lokale ønsket har vore *-å*.

På spørsmålet om det fins særlege grunnar til å vedta ein regional samleform, jf. forskriftenes § 3, er nemnda delt. Fleirtalet, Marit Halvorsen, Oddlaug Walaker, Inge Særheim og Tom Schmidt, meiner at det ikkje fins sterke nok grunnar til å gjere unntak frå hovudreglane i denne saka. Dei seier dei har forståing for ønsket om dialektformer, men meiner at ønsket i dette tilfellet er i strid med regelverket, dvs. at reglane ikkje opnar for å fastsetje *å*-ending i bestemt form eintal av hokjønnsordet *mark*. Mindretalet, Arne Madland, går inn for skrivemåten *Øvramarkå*, som han meiner best avspeglar den lokale talemålsforma. Nemnda gjorde vedtak etter fleirtalssynet, og fastsette skrivemåten til *Øvramarka*. Nemnda gjorde vedtak i samsvar med fleirtalssynet.

Nemnda gjorde slikt

VEDTAK:

Som skrivemåte blir fastsett: *Øvramarka*

Oslo 22.11.2010

Marit Halvorsen

leiar i klagenemnda

Terje Larsen

sekretær

PKLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER

Institutt for lingvistiske og nordiske studium
Universitetet i Oslo
Postboks 1102 Blindern
0317 Oslo
tlf. 22 85 40 27
faks 22 85 43 81
e-post: terje.larsen@iln.uio.no

MØTEPROTOKOLL FOR KLAGENEMNDA FOR STEDSNAVNSAKER ETTER LOV OM ENDRINGAR I LOV 18. MAI 1990 NR. 11 OM STADNAMN, § 10

Klagesak: 3/2010 Øvre Vikeraunet, Trondheim kommune, Sør-Trøndelag

Klager: Statens kartverk, jf. § 10 første ledd

Navn: *Øvre Vikeraunet* eller *Øvre Vikaraunet*

Navnetype: vegnavn

Det påklagede vedtaket gjort av: Trondheim kommune, jf. § 5 andre ledd

Leder i klagenemnda: Marit Halvorsen

De andre medlemmene: Arne Madland, Oddlaug Walaker, Inge Særheim,
Tom Schmidt

Trondheim kommune har vedtatt skrivemåten *Øvre Vikeraunet* for navnet på vegen forbi brukseiendommen *Øvre Vikaraunet*. Vedtaket var i samsvar med anbefalingen fra byhistoriekomiteen og ønsket til Øvre Vikeraunet Velforening. Statens kartverk har klaget på vedtaket og viser til at *Øvre Vikaraunet* og *Nedre Vikaraunet* i 1996 ble vedtatt som skrivemåter for bruksnavnene til gnr. 38, bnr. 3 og 5. Kartverket viser til at disse vedtakene ikke ble påklaget, og at de bør være retningsgivende for nye vedtak der navnet *Vikaraunet* forekommer. Også navnekonsulentene peker på vedtaket for bruksnavnene, og gards- og bruksnavnfunksjonen er primær i forhold til bruken som vegnavn.

Nemndas vurderinger

Etter § 4 andre ledd i lov om stadnamn skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i andre funksjoner. I kommentarene til denne paragrafen blir dette presisert, og her heter det: "Når kommunen ønskjer å nytte eit stadnamn som er knytt til staden frå før i ei offisiell adresse, vil

adressefunksjonen vere sekundær i forhold til det opphavlege stadnamnet. Skrivemåten til stadnamnet vil då vere retningsgivande for skrivemåten til adressa.”

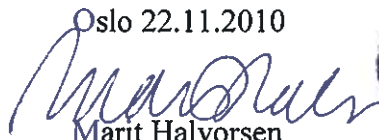
Nemnda har vurdert om det foreligger sterke nok grunner til å fravike hovedregelen i dette tilfellet, men har ikke funnet slike. Nemnda fastsetter skrivemåten til *Øvre Vikaraunet*.

Nemnda gjorde slikt

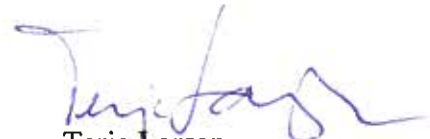
VEDTAK:

Som skrivemåte fastsettes: **Øvre Vikaraunet**

Oslo 22.11.2010

Marit Halvorsen
leder i Klagenemnda

Terje Larsen
sekretær